השפע המקולל רובץ על שכמו של
רפאל קמחי, 45, החרד לגבי תנובת לולו.

כפר

שלושים משפחות כסל

כסלון — ישוב הררי קטן, בדרך ל־רמת רזיאל, בואך ירושלים.

כסלון — נקודה קדמית של התיישבות ההר, מול מובלעת חברון—בית־לחם.

כסלון — כפר נקי ומסודר, שבתיו נקיים ומטופחים, ואשר תושביו הולכים בקומה הזקופה של אנשי־הרים.

כסלון — כפר שנידון למוות.

★ ★ ★

תיקתוק עם הזמן

בידיעה קצרה שנתפרסמה השבוע, נאמר כי ועדה אזורית לסקר חקלאי, מטעם משרד החקלאות, הודיעה שיש לחסל מספר כפרים, אשר אין להם אפשרות־קיום. אחד מהם הוא כפר אדרת, בחבל לכיש. מה שהוועדה לא ציינה, הוא שכפר אדרת עודנו ריק ממתיישבים. בתיו עומדים על תילם, כספי הציבור הושקעו בו — ולפני שיספיק גם מתיישב אחד להתנחל בו, נמצא שאין לו זכות קיום ויש לחסלו.

אולם אם שערוריית אדרת היא שערוריה של ביזבוז כספים ושל תיכנון לקוי, הרי חיסולו של כסלון הוא מעשה־כסילים המאיים על חייהם של בני־אדם, לא רק על הרכוש.

מדוע הוחלט כי יש לחסל את כסלון?

30 המשפחות היושבות בו קשורות אליו קשרי־זיעה, סבל ואושר. גם דם הקיזו שם. במעלה ההר מתנשאת מצבה לאחד מתושבי המקום, שנורה ונהרג כאן בידי מסתננים מעבר לגבול. מתיישבי המקום ילדו כאן בנים ושיכלו חברים. הם הפכו את שיכוני־הסוכנות לבתי־אב בישראל, סיקלו בידיהם טראסות זעירות כדי לטעת עצי נוי ופרי. כאשר הושלמה, לפני כשבועיים, סלילת כביש אספאלט למקום, ראו בכך התושבים עוד עוגן שיבטיח את החיים במקום, וגם קשר קבע אל העולם שבחוץ.

ליד כל בית עומד לול חדש, מלא תרנ־גולו מכרכרות. עקרות־הבית עוברות בין הלולים ואוספות את הביצים אל תוך סליהן. פעם ביום מגיעה משאית מירושלים האוספת את התנובה. לפי כל הסימנים: כסלון הוא ישוב משגשג ומאושר.

אלא שמתחת ליסודות אלה מונחת פצצת־זמן קטלנית. תושבי המקום יכולים לשמוע את תיקתוק מנגנון־התופת, העלול להרוס בכל רגע את ביתם. סיוט התיקתוק אינו מרפה מהם: הם שומעים אותו בלילות הקרה של הרי ירושלים, ובצאתם לעבודה בערפילי שחר. כאשר הם נפגשים במזכי־רות או בצרכניה, או בשעה שהם מפגינים ליד משרדי הסוכנות בבירה, נושא שיחתם היחיד הוא: הפצצה המאיימת עליהם בכליה.

פצצה זו הונחה על־ידי שר החקלאות משה דיין. שמה: התמוטטות ענף הלול.

★ ★ ★

מנטאליות של סליקים

משק הלול בישראל נחשב לאחד המפותחים בעולם. המדינה עומדת ב־מקום השלישי בעולם — אחרי ארצות־הברית וקאנדה — בתצרוכת הביצים של תושביה, וכושר הייצור שלה נחשב לגדול

המלחמה על חיפהפית מסויית

(המשך מעמוד 13)

מוריס מוסוליני על הדרך בה הפך למאהבה של רנה:

הבחור הזה שהבטיח לקחת את משפחת עזר פביאנט לטיול שללו לו בדיוק באותו זמן את הרשיון. הוא היה מתקן את הג׳יפ שלו במוסך שלנו. הוא בא אלי ואמר: „אם אתה חופשי היום, תבוא. נעשה טיול קטן."

ירדתי אצלם לעפולה. הכרתי את סביח והכרתי את רנה. נסענו לטייל בעכו ומאז עבר חודש ולא ראיתי לא אותו ולא אותה.

אחרי שפעם אחת ישב במעצר, בא אלי סביח למוסך ואמר: „יש לי בנמל יפו מכונית וקסהול ועוד כל מיני דברים טו־בים. אני צריך כסף בשביל המכס ובשביל שמירת האוטו בנמל. תלווה לי את הכסף ואני אתן לך את האוטו שתשכיר אותו."

נתתי לו 540 לירות והזמנתי אותו ואת אשתו אלינו, לארוחת צהריים.

בזמן שהיו אצלנו, הלכה רנה עם האח־יות שלי וסיפרה להן כי בעלה גנב אותה כשהיתה קטנה והיא לא מכירה אף אחד בארץ. החזרתי אותם הביתה. הוא אמר לי: „ביום ראשון ניסע לנמל ותיקח האוטו."

הוא ביקש ממני עוד כסף. הבטחתי שאם יהיה לי, אכנס אליו ביום ששי ואתן לו. ביום ששי אחרי הצהריים ירדתי לעפולה. אני דופק על הדלת ואני רואה אותה.

„איפה בעלך?" שאלתי.

„בשביל מה אתה צריך אותו?" ענתה. סיפרתי לה שהבטחתי לו להביא כסף בש־ביל האוטו והבאתי. „איזה אוטו?" שאלה. „אין לו בכלל אוטו ואין לו שום דבר."

אחר כך אמרה לי להתרחק ממנו. אני מסתכל איך שהיא, אשתו ומדברת ככה. התחלנו לדבר ואמרתי לה מה ששמעתי.

התחלתי להיכנס בענין. בעלה ישב אותו זמן במאסר. אמרתי: „תבואי אצלנו ה־ביתה, תגורי עם הילדים, בינתיים, או תלכי לבית־נזירות." לקחתי אותה עם הילדים לבית־הנזירות ג׳רמן־הוספיס, בחיפה. אחרי כמה ימים בא בעלה אלי ושאל: „איפה אשתי?" אמרתי: „לא יודע." לקח ממני עוד עשר לירות והלך.

★ ★ ★

„מוסוליני הלך עם אשתי"

על שלב זה ביחסיו עם אשתו מספר סביח עזר:

אחרי כמה זמן חיפשתי את האשה וה־ילדים בנצרת. ראיתי ילדים משחקים בר־חוב והם אמרו לי: „אתה רוצה קמיל וקמיליה? הנה הם שם." ראיתי הילדים שלי משחקים ברחוב, מלוכלכים. אמרתי להם: „איפה אתם גרים עכשיו?" הראו לי — „בבית הזה." היה קרוב לבית ערבי אחד. חשבתי שאשתי הלכה למכירים. דפקתי על הדלת. ערביה זקנה ושלוש בחורות פתחו את הדלת. אמרו לי: „מה אתה רוצה?" אמרתי: „זה הילדים, אצלכם. איפה האמא שלהם?" נכנסתי בפנים וראיתי החפצים שלי בבית שלהם והמזוודות שלי שהכרתי. אבל הם אמרו לי שלא יודעים כלום.

רק אחר־כך נודע לי שאחד הילדים של הזקנה, שמו מוסוליני, הלך עם אשתי למ־קום אחר. חיפשתי אותם בחיפה, בעפולה ובצריף שלנו ברמות־ים. נכנסתי לצריף ב־שעה 11 בלילה. ראיתי: החלונות היו פתו־חים והמיטות לא כל כך מסודרות. תיכף הבנתי שהם היו כאן בלילה. יא עני, ראיתי סימנים כמו רגל, איך אומרים? עיקבות. חכיתי בבית אך לא באו, בלילה הזה. כל הלילה נשארתי ער, לחכות ולראות, מה ה־Story הזאת. מה קרה למשפחה שלנו.

חזרתי לעפולה עם הילדים. הייתי רוחץ את הבגדים שלהם ב־12 בלילה. בא שוטר, ראה אותי בוכה. סיפרתי לו הכל. למחרת באה המשטרה וסיפרה שנודע להם שאשתי תבוא לעפולה למשטרה. אמרו: רוצים ש־אתה תדבר איתה או תיקח אותה. כשראיתי אותה במשטרה אמרתי לה: „חבל על השם שלנו. למה את עושה ככה? תעזבי את כל השטויות הזה. תראי מה היה לנו פעם ועכשיו אין לנו קצת כסף, את עוזבת במ־קום תעזרי לי ולילדים שלך."

נסענו ביחד לג׳רמני־פנסיון, שם גרות נזירות נוצריות. היא הלכה בפנים ואני חכיתי לה שתחזור. חכיני שעתיים, אני והילדים, עד שראתה אותנו נזירה אחת ו־שאלה אותי אם אני מכיר את הבחורה שבאה איתי. אמרתי לה: „זאת אשתי והנה הילדים שלה." היא נראתה מופתעת: „אתה בעלה?" אחר כך סיפרה שרנה אמרה שהיא בחורה שבאה משוויצריה. הנזירה טילפנה למשטרה. הם לקחו אותנו לתחנה, בחיפה. שם הפרידו בינינו וחקרו אותנו לחוד.

נכנסתי לראות מה איתה וראיתי שהיא יושבת בחדר של הקצין, שמה רגל על רגל ועישנה סיגריה. עד אז לא היתה מעשנת בכלל. השוטרים אמרו לי שהיא מפ־חדת ממני, מפני שאני רוצה להרוג אותה; הם אסרו אותי ואחר־כך שוחררתי בערבות.

הלכתי שבור ואני בוכה כל היום. ה־עינים שלי ככה נזלו מים. הלכתי לפנסיון הגרמני לראות הילדים בעינים שלי, ו־שמעתי שלקחו הילדים שלי למנזר, בעין־כרם שבירושלים. הלכתי לעין־כרם. אמרו לי: אין לנו השמות כאלה של הילדים.

★ ★ ★

„חיפשתי את הילדים שלי"

המשיך סביח עזר בסיפורו:

ימים ולילות הייתי מסתובב וכל היום והלילה אני בוכה על הילדים שלי. יהודי אחד, דויד ויסמן, ראה אותי בוכה. הוא אמר: „אני אעזור לך." סיפרתי לו כל העניין. נסענו יחד לירושלים. הוא עשה תוכנית. ניכנס לפנים המנזר, בעין־כרם. אמר שרוצה לרשום שלושה ילדים שלו לשם. בינתיים אמר שרוצה לראות איך הילדים ישנים ואיך המקום שלהם. אבל הם לא נתנו לו. שמענו כי ביום ראשון לוק־חים את הילדים מהמנזר לכנסייה. עמדנו וחיכינו אבל הילדים שלי לא היו שם.

שאלנו נזירה אם יש במנזר ילדים בשם קמיל וקמיליה. אמרה שלא. הראינו לה את התמונות שלהם יאז הכירה אותם. נתנו לנו להיכנס למנזר. אחת מהנזירות קראה בשם: „צוהל." בא צוהל וראיתי שהוא ה־ילד שלי, קמיל. הוא בא אלי בלי נעליים ותיכף אני לקחתי אותו ונישקתי אותו והוא אמר: „אבא, אבא, תיקח אותנו מפה."

למחרת, באנו עם המשטרה והם באו אי־תנו למנזר וראו שקיבלו את הילדים בלי תעודות־זהות. הם נתנו לי את הילדים בחזרה. נתתי את הילדים לטיפול למשפחה אחת, במקום שם אני גר, ברמות־ים. אני

הפרקלים משה סנובסקי, ש־היה השבוע מטרה להתקפותיהם של חוגים דתיים וארגוני נשים על שהגיש סעד משפטי במקרה העשוי, כביכול, להעביר ילדים יהודיים לנצרות.

בעצמי הייתי כמו מת. לא יכולתי לעשות שום דבר.

שמעתי שאשתי גרה עם מוסוליני. הוא עזב את נצרת ועובד עכשיו בתור נהג של שגרירות בתל־אביב. אני הגשתי לרב־נות תביעה שיעשו שלום־בית והם הוציאו צו, שאסור לאשתי לעזוב את הארץ במשך שנה.

מסכם עזר פביאנט: אני רוצה את הילדים שלי. אני רוצה שתהיה להם אמא כמו לכל אחד. הערבי הזה הרס את החיים שלי. הוא לא כל כך טוב. איך זה עושים דבר כזה? באים והורסים את החיים של משפחה טובה!

טוען מוריס מוסוליני: לפני כמה זמן בא אלי עזר עם האח שלו, לגרג׳ ברחוב סלמה, איפה שעבדתי ואמר: „עשית חיים אתה, לא חשוב. כמה שהפסדת עליה אני אשלם. העיקר תחזיר אותה אלי."

אומרת רנה: אני לא רוצה אותו יותר. אני לא רוצה איתו שום דבר, אפילו שיגיד לי שלום ברחוב. באתי לישראל כי ידעתי שכאן יש חוק אחד בשביל כולם. הוא חשב שבגלל זה שאני ערביה ואין לי פה אף אחד הוא יכול לעשות אתי מה שהוא רוצה. די, במדינה של דימו־קראטיה אני לא מוכנה לחיות עם מי שאני לא אוהבת.

הבנק והגברת

„גדול חלקה של האשה הישראלית בארגון תקציב הבית כבכל ארץ מ־פותחת. הולך ורב גם מספר הנשים המנהלות בעצמן עסק, בין אם זה עסק במקצוע השייך במישרין לעולם האשה, כמו סלון לתפירה, מכון ל־יופי, מספרה וכדומה, ובין אם זה במסחר ובמקצועות החפשיים. ורבות מאד הנשים, העובדות במשכורת וב־שכר בכל המקצועות, משופטות ופרק־ליטות ועד לפקידות, זבניות וכדומה. אין אנו נבדלים בכל זה מארצות מפותחות אחרות.

בדבר אחד אנו נבדלים: באופן יחסי קטן הוא מספר הנשים המנהלות חשבון בבנק. מעטה בין הנשים הידי־עה, מה רבים, שונים ומגוונים ה־שרותים שיכול הבנק לתת לה. עוד רבות הנשים המסכנות את כספן על־ידי שמירתו במגרה, בארון־הבגדים ובמקומות־מחבוא דומים; וביחוד רבות מדי הנשים, אשר טרם גילו שגם מתקציב ביתי לא גדול — אפשר לחסוך מה שהוא לקראת הע־תיד הבלתי צפוי.

נראה לי, שמרבית הנשים חושבות עדיין „מי אני ומה אני, מה לי ולבנק לאומי?" לדעתן, הבנק הוא בשביל אילי המסחר והתעשיה, בש־ביל אנשים עשירים, בשביל מי שיש לו הרבה כסף. זוהי טעות מוחלטת!

במלים אלה פתח בשבוע שעבר ד״ר פרדר, מנהל בנק לאומי, מסע הסברה נרחב כדי להסביר לאשה ה־ישראלית את התועלת שתוכל להפיק מן הבנק ומשרותיו המגוונים.

יום פתיחת המסע צויין כ„יום האשה" בכל סניפי הבנק בארץ. לנ־שים המבקרות בו ביום בסניפי הבנק נענדו פרחים וחולקה חוברת הסברה, העונה על השאלה „מה לי ולבנק לאומי". במשרדו הראשי של הבנק בתל־אביב נתכנסו נשים ידועות־שם, ראשי ארגוני הנשים, עתונאיות וכ־דומה למסיבה עם הנהלת הבנק (ראי תמונה למעלה: מנהל בנק לאומי, ד״ר פרדר, בשיחה עם האופנאית לולה בר).